

Posamezna številka:

60 vinarjev.

TABOR izhaja vsak dan, razven nedelje in praznikov, ob 18. uri z dodatkom naslednjega dne ter stane celoletno 120 K, polletno 60 K, četrtletno 30 K, mesečno 10 K. Inzerati po dogovoru. Pri večkratni objavi popust.

Narode se pri upravi "TABORA", MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

POŠTNIŠKA PAVŠALIRANA

TABOR

Posamezna številka:

60 vinarjev.

UREDNIŠTVO se nahaja v Mariboru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nadstropje. Telefon interurb. št. 270. UPRAVA se nahaja v Jurčičevi ulici št. 4, prilike, I. nadstropje. Telefon št. 24. ŠHS poštnoštevilni račun št. 11.782.

Na naročila brez denarja se ne ozira — Rokopisi se ne vračajo.

Leto: I.

Maribor, četrtek 30. septembra 1920.

Številka: 29.

Iz zasedanja bruseljske mednarodne finančne konference.

Poljsko-litvinski spor. — Položaj na Irskem postaja vedno bolj opasen. — Rusko-poljska vojna poročila.

Resna beseda.

Maribor, 29. septembra.

Prve čase po preobratu so naši maloštevilni Nemci in mnogobrojni nemčurji sklonili ohole tujnike ter se potuhnili, kakor mačke. Prišlo je sicer do par demonstrativnih nastopov, ki pa so bili že v kralj zadušeni in življenje je šlo normalno dalje svojo pot. Po vsem tem smo mislili, da prihaja iztreznjenje in spoprijaznjenje z dejanskim položajem, ki je nastal z razpadom nekdanje ponemčevalnice Avstrije ter z ustanovitvijo naše naredne jugoslovenske države. Avstrijski režim je zaplodel v naša štajerska mesta in mesteca vse polno nemčurske zalege, ki je bila najhujša sovražnica vsega, kar je le količkaj dišalo po slovenstvu ali jugoslovenstvu. Ta protežirana zalega je terorizirala celo lepo našo deželo in njej maloštevilni, so se morali prezgodaj pokoriti stotisoči našega ljudstva od Mure do Save. Ta teror nemčurske zalege je šel tako daleč, da se naši ljudje na javnih prostorih naših mest niso smeli niti posluževati svojega materinega jezika. Slovenec, ki si je upal nastopiti na domači zemlji kakor Slovenec, je tvegaval življenje. Bila je nevarnost, da ga ta nemčurska zalega pobija kakor psa.

Ko smo leta 1918 osvobodili z drugimi deželami vred tudi spodnje štajersko ozemlje do Mure, bi bili kot gospodarji tega ozemlja lahko nastopili z isto teroristično silo proti oni zalegi, ki nas je poprej dušila in davila, toda tega nismo storili, ker smo

hoteli pokazati, da stojimo kulturno višje nego oni in ker smo znali, da maščevanje rodi le protimaščevanje, nikoli pa ne mir ali pa celo prijateljstvo. Mirno smo pustili, da so ti laničarji po ogromni večini ostali še dalje na svojih mestih. Radi njihovih prejšnjih grehov, ki so jih zagrešili nad nami, jih ni nihče klical na odgovor. Odpustili smo jim vse, pozabili smo na vse, v dobri nadi, da pravzaprav niso bili oni krivi nekdanjega divjanja, ampak sistem, ki je vladal nad njimi in nad nami. S tem blagohotnim odpustitvijo smo jih hoteli pridobiti zase, hoteli smo jih izpeljati iz teme zablod na solnce resnice in pravice.

Nekaj jih je res sledilo ter postalo dobri državljani, mnogo pa se jih je samo potuhnilo. Strup, ki jim ga je vbrizgala v kri rajnka Avstrija se je razpasel premočno, da bi ga bilo mogoče popolnoma iztrebiti. Ostali so stari naši sovražniki in za naše dobrote so nam vračali zlo. In čim boljše, čim dobrohodnejše smo postopali napram njim, tembolj jim je rastle pogum, tem nesramnejši so jeli postajati. Zadnje čase pa so popolnoma slekli one potuhneniške halje ter nastopajo zopet kot nekdanji stari naši sovražniki. Začeli so nas zopet javno izzivati in zadnje dni celo dejansko napadati, kakor svojčas pod Avstrijo. Njihova stara protislovanska narava stopa zopet v ospredje.

Spričo dogodkov v Studencih in v Karnici, spričo lepakov, ki jih širijo po Mariboru in po ostalem našem obmejnem ozemlju, ne moramo več mol-

svetuje. V kateri številki »Uradnega lista«, to sem že pozabil.

Uradniška plača in draginja se da sta primerjati komunikacijski posodi, v kateri se tekočina v obeh krakih enakomerno in stalno dviguje.

Kdo čita pesmi in povesti? Študent in uradnik, ker veržnik ima mnogo boljšega opravila.

Pesniki in pisatelji pošiljajo svoje duševne proizvode v svet, a narod jih ne razume in ne pozna. Zakaj? Ker niso pisane za narod.

V študentu je še nafti nekaj idealizma. Pri drugih ga lahko z lučjo iščeš.

Ko bi Cankar še živel, bi zarobantil morda še drugače, kakor tedaj: »Dobrovina, ti si...«

Ne doktorski klobuki in podobni naslovi razlikujejo inteligenta od materialnega delavca, ampak idejno delo.

Čim bogatejši je človek, tem manj da v dobre namene.

Beseda »narod« se tolmači na vse mogoče načine. Načinov je toliko, kolikor strank.

Čati, spregovoriti moramo končno resno besedo tako naši javnosti, kakor tudi Nemcem in nemčurjem. Naša želja je bila že splošno in je tudi še danes, da bi mi vsi v Mariboru in v drugih naših krajih, istotako Slovenci, kakor oni Nemci, ki jih je sem urinil sistem prejšnje države, živeli v mirnem sporazumu, kot enakovredni državljani. Posebno še radi tega, ker ne gre, da bi radi naših domačih preprirov in radi pe čice Nemcev, ki so bivšem štajerskem pripadli naši državi trpeli iskreni odnosi s celokupnim nemškim narodom v Avstriji in Nemčiji, s katerim nas bo vezalo še mnogo skupnih interesov. Tega omenja so tudi vsi pametni in preudarni Nemci, samo nemčurska zalega misli drugače, samo ona se ne zaveda dejanskega položaja in ne misli za ped dlje od lasnega nosa. Tej zaslepljeni in zasrpljeni družbi stavljamo danes na srce resno besedo, hoče li živeti z nami v miru in prijateljstvu, ali hoče res sovražiti in boja? Ako hoče opustiti svoje blazno počenje — dobro. Ako noče, tudi dobro. Toda tedaj naj si zapomni da smo sedaj mi tukaj gospodarji in da bomo tudi ostali. In če nismo do danes tega pokazali bomo pokazali odslej. Če bo pri tem trpelo tudi mnogo nedolžnih, naj se zahvalijo onim blaznim izživcem, ki bodo to zakrivali. Naj nihče ne misli, da radi naših domačih preprirov in prepričkov nimamo dovolj moči za resen nastop. Naši domači prepri in preprički niso tako močni in nevarni, da bi zamogli preprečiti

»Dol z Italijo, živijo Jugoslavijski«, je kričal o priliki protitalijanskih demonstracij nekdo v Ljubljani. Ni dolgo, odkar je tisti »nekdo« bil aretiran radi ponarejevanja našega denarja. Vse za narod!

Socijalno življenje pozna le dvoje: izkoriščane in izkoriščevalce. Srednje poti tu ni.

Kar sila ne zmore, to lepo stori. Po tem geslu se ravnaio socijalisti v zasedenem ozemlju. Primorci, pozor!

Čast je pojm, ki se da zelo raztezati, žal pa ne skrciti. Posebno velja to o akademski časti.

Veržniki in podobni bogataši so vzeli gledališče v zakup in postali nevede mecen. Ni čudo! Delavec si te zabave ne more privoščiti.

Hudič in Bog sta dva ekstrema, ki se nikdar ne zblížata. Srednje poti tudi ni. »Ali zmenoj ali...«

Povej mi s kom se bratiš in povedal ti bom, kdo si. Ali to vedno velja? Ali postane falot svetnik ali narobe?

skupen nastop vseh Jugoslovenov brez razlike mišljenja proti tujerodnemu sovražniku. Če mi kritiziramo počenje naše vlade in naših oblasti, ga ne kritiziramo morda zato, da bi hoteli škodovati naši državi, ampak da jo izboljšamo. Če nasprotujemo srbskim radikalcem, ne nasprotujemo zato, ker so Srbi, ampak kot stranka stranki. Naša nezadovoljnost se nikoli ne obrača proti državi, ampak proti kliku, ki jo začasno vlada, kajti v ljubezni do naše države smo več ali manj vsi bratje branili proti notranjim rovarjem istotako, kakor bi jo ob uri potrebe proti zunanjim.

Našim naročnikom!

Današnji številki prilagamo položnice ter prosimo vse one, ki nam naročnine še niso plačali, ali ki nam jo dolgujejo morda še od prej, da račun takoj poravnajo, ker sicer bi jim morali list ustaviti. Obenem pošljemo nekaterim tudi račune. Če je kdo med tem časom že plačal, prosimo, naj nam to naznani ter oprost, da ga znova terjamo. Naročnina se plačuje naprej in ne nazaj. »Tabor« je najcenejši slovenski dnevnik in naročnino 10 K mesečno zmora pač vsakdo. Priporočajte ga tudi pri vaših znancih.

Uprava »Tabora«

Zunanja in notranja politika.

* Nitti o sporazumu. Nitti se je izjavil napram rimskemu dopisniku

Čimbolj nas sovražijo naši sovražniki, tembolj simpatični nam postajajo. A to le pri drugem spolu.

Bog nas obvaruj naših prijateljev. Z našimi sovražniki bomo že obračunali.

Najhujše, kar moreš prizadeti sovražniku je, da ga osmešiš.

Pazi na vse; a največjo pažnjo posvečuj državnemu sosеду.

Zveza narodov pristaja sedanjim razmeram, kakor pest na oko.

Da postane lahko Bog komedijant, to nam je moral pokazati šele Wilson; da pa postane iz komedijanta nekaj resnega, pa D'Annunzio.

Kdor je sam najbolj umazan, blat svojega bližnjega, da bi se ne poznal velikanski razloček med njima.

Za kar je človek najbolj zmožen, za to se ga ne uporablja, pač pa tam, kjer nič ne razume. Primeri pri naših uradih dovolj.

Največji idealisti so najbednejši. Priča za to: naši visokošolci, ki s pat

L. Jadranov:

Drobne misli.

»Abasso la Jugoslavia« vpije italijanski fašist in pri tem prežveka pristno kranjsko klobaso.

»Manj rejene krave so požrle debelejše«, pravi sv. pismo; danes pa je pri nas narobe.

»Srbija je v kulturi 100 let za nami«, govore ljudje; pa ne pomislijo, da smo na drugi strani v marsičem mi sto let za Srbijo.

Italijani se bahajo s svojo 2000 letno kulturo. Koliko je na tem resnice, vidimo v zadnjem času v zasedenem ozemlju.

Zdi se, da je naša država puščava; naš glas pa glas vpijočega. Naša država je tudi labirint, iz katerega ni izhoda.

Uradnik je pisarniški delavec, vkočan v verige znane poviševalne lestvice in — penzije.

Ni čudo, da si prizadeva uradnik zvišati svoj zaslužek na vse mogoče načine. Saj mu dajo dober zgled njegovi »višji« in sam minister mu to na-

„Associated Press“: Že davno sem želel prijateljskega sporazuma z Jugoslovenci. Evropska vojna je bila dvoboj na življenje in smrt med germansko in slovansko raso. Radi ideala pravice je Italija prešla od germanskega plemena k slovanskemu in noče nove borbe z njim. Samo tako rešenje je ugodno, katero sloni na obojnem sporazumu, nepravičnost bi imela v ozadju nove vojne in krvoprelitja.

* **Romunija neločljivo na strani Italije.** O priliki svečane pojedine na čast Take Jonesca na romunskem poslanstvu v Rimu, pri katerem so bili navzoči Sforza, Tittoni in člani diplomacije, je naglasil Take Jonescu v svojem pozdravnem govoru, da bode Romunija vedno in pod vsakim pogojem na strani Italije. Sforza je odgovoril, da se smatra srečnim, da more pozdraviti v Rimu zastopnika tega bratskega naroda ter je poudarjal edinstvo obeh sorodnih plemen.

* **Peterozveza.** Take Jonescu je izjavil v Rimu, da balkanske zveze za enkrat še ni mogoče ustanoviti. Namenom potrebe pa tudi mala antanta v doslej zamišljenem obsegu ne bi, zado stovala, radi tega se dela na to, da se osnuje peterozveza Romunije, Grčije, Cehoslovaške, Poljske in Jugoslavije. Ta peterozveza bi tako segala od Baltskega do Sredozemskega. Avstrija in Madžarska pa bi se sprejeli v to zvezo komaj tedaj, ko bi izpolnili vse obveznosti mirovnih pogodb.

* **Pred poljsko-ruskim premirjem.** Pogajanja v Rigi, ki so sprva izgledala tako, kakor da ne bodo privedla do nikakega uspeha obetajo zadnje dni, da pride do dejanskega sporazuma ter do premirja in miru med Rusi in Poljaki. Rusija je v svojih mirovnih pogojih znatno popustila. Pred vsem zahteva Rusija, da mora tvoriti priznanje neodvisnosti Ukrajine, Litvanske, Bele Rusije in Vzhodne Galicije po Rusiji in Poljski podlago za bodočo mirovno pogodbo. Zastopstva, ki so jih izvolile te države, se morajo priznati. Za Vzhodno Galicijo zahtevajo ljudsko glasovanje, če pa bi Poljaki na to ne pristali, naj bi ostalo

kronami v žepu iščejo v Ljubljani stapanjanja.

Ce se komu ukrade papir, v katerem je omotana klobasa in zatise dotični eno oko, se mu večkrat prigodi, da mu ukradejo še klobaso (Reka—Koroško).

Beogradska vlada je izrazila po Vesniču italijanski svoje sožalje glede povesov. Žal ima to sožalje Janusov obraz.

Oblasti imamo zato toliko, da naredba ene ubija naredbo druge.

Antantni diplomati blaznijo (Deschanel, Lloyd George). To še ni nič posebnega. Bolj kočljiva bi bila stvar, ko bi se ta kuga lotila še naših.

Nasi umetniki se selijo v tujino drug za drugim, ker jih „domovina“ ne more preživeti. Odbori za postavljanje spomenikov pa ne vedo, kam li z denarjem, ki ga je nabralo v ta namen ljudstvo.

Da ima Maribor možnost razvijati se v veliko mesto, to so nam pokazali šele čifuti s svojim denarjem.

Jugoslavija se amerikanizira. Dokaz za to trditev vidimo v „vsemogočnem“ dolarju, ki regulira vso našo finančno vprašanje napram inozemstvu. Pač pa pogrešamo amerikanizma v ostalih rečeh.

Vsaka fotografija se smatra za luksuz. Kdaj? Kdor tega ne verjame, naj praša naše carinike.

Volitve se bližajo. Spekulacije z živimi žaluto se že pričnjo.

to vprašanje odprto. Rusija se odreka dalje zahtevi po znižanju poljske vojske, oddaji orožja Rusiji, postopni odpravi vojne industrije in prepustitvi železnice Volkovijsk—Grajovo. Rusija je dalje pripravljena priznati poljsko mejo precej vzhodnejše, kakor jo je priznala mirovna konferenca v Parizu. Ako bi Poljska to odklonila, potem bi smatrala Rusija njeno odklonitev za napoved zimske vojne. Navedeni pogoji ostanejo v veljavi le do 5. oktobra. Istčasno se poroča, da je veleposlanski svet sklenil, da se uvede proti Rusiji 15. oktobra blokada, če bi se mir ne sklenil do 10. oktobra. Sicer pa je ta grožnja brez znatnega pomena, ker je Rusija itak že več ali manj blokirana.

Dnevna kronika.

— **Zlata poroka.** Dne 2. oktobra obhajata v Mariboru v pokoju živeči nadučitelj gospod Anton Hren in njegova soproga Karolina roj. Schwarzova v najožjem obiteljskem krogu peldesetletnico srečnega zakonskega življenja ali zlato poroko. Oba jubilanta, sta daleč na okrog znana kot vrla, nevstrašna rodoljuba, prešinjena svete ljubavi do svojega naroda, ki sta vse svoje otroke vzgojila v strogo narodnem duhu. Gospod Hren je prebil 43 let v učiteljski službi, naposled kot nadučitelj v St. Janžu na Dravskem polju. Občini St. Janž in Fram imenovali sta ga v priznanje njegovih zaslug za šolo in občino častnim občanom. Kljub visoki starosti je še vedno duševno in telesno čil in posveča duševne svoje sile blagobitju nežne mladine, poslujoč kot tajnik kuratorija mestnega deškega zavetišča v Mariboru. Mimogrede bodi omenjeno, da je Hrenova hiša vedno slovela glede vzorne slovanske gostoljubnosti. Mnogoštevilnim častilcem te prezasluzne zakonske dvojice pridružujemo se tudi mi, želeč jima, da bi v polnem zdravju in polni duševni in telesni žilavosti praznovala še tudi šestdesetletnico — „dijamantni jubilej“.

— **Mnogokaj se je že poročalo o škandaloznem postopanju vojaških oblasti,** ki se ne ozirajo ne na eksistenčne interese, ne na pravičnost. Obojne dokazuje najbolj moj slučaj. Od prevrata do končne demobilizacije sem vršil službo kot vojaški zdravnik. Komaj sem si po odpustu uredil privatno življenje ter začel ustanavljati skromno eksistenco, že dobim od ministerstva vojne in morarice ukaz, da naj zopet odidem na vojaško vežbo v Debar, v skrajni kot Albanije. Ni bilo dovolj, da sem tekom 19 mesečne vojne službe v Jugoslaviji služil več nego zahteva zakon od vsakega vojaškoobveznega rekruta, sedaj naj doprinesem zopet novo žrtev. Naj bi že bilo, ako res ne bi bilo nikogar, ki bi manje časa služil, kakor jaz. Čut pravičnosti pač zahteva, da se breme vojaške službe pravično porazdeli tudi med zdravnike. Mnogo je sprejetih zdravnikov v skupno vojsko, ki še niso služili in sploh niso bili niti pozvani na normalno dvomesečno vežbo, med tem ko so nekateri večne žrtve. Da dokazem brezglavost vpoklicanja na vojaško vežbo, naj opozorim na slučaj tov. Dr. M., ki je, dasi se nahaja časno pri vojakih, bil kot tak vpoklican. Zanimiv je kot primer tudi sledeči slučaj. Tov. Dr. M. ni bil nikoli vojak, plačeval je davek radi nesposobnosti kakor v pokojni Avstriji tako tudi v Jugoslaviji, in bil kljub temu vpoklican. Ali se torej dela krivica ali ne? Če že ni mogoče, da se človeka opozori pričetkom leta, da pride tekom tega na vojaško vežbo, naj se vsaj služba razdeli tako, da ne bo nosil eden vsega, drugi ničesar. Z brezobzirnim, trmastim ena vojaško diktaturo spominjajočim postopanjem pa se veselje za domovinsko delo le kvari, doseže se pa ravno nasprotno od tega, kar se je hotelo.

Dr. J. M.

— **Do kakšnih Nemcev imajo korajžo.** Na starem mestnem pokopališču leži pokopana stara, luščen pristojna rodbina pl. Zinsensfels. V tej zemlji svojih očetov je zahrepenel počivati tudi nad 70 let stari sin, bivši višji nadzornik

južne železnice. Kot sina očeta oficirja ga je usoda poganjala po svetu. L. 1866 se je dobrovoljno udeležil vojne Avstrije proti Prusom, pozneje je prestopil k železnici, služil blizu 30 let na Češkem, kjer je dobil tudi svojo drugo, še sedaj živečo ženo Čehinjo. Nazadnje je bil premeščen na Dunaj, kjer je bil l. 1909 vpokojen in kjer so mu dali tudi domovinsko pravico. Toda kakor rečeno zahrepenel je, se začasno in večno opočiti na zemlji svojih očetov in vrnil se je l. 1909 v Maribor. Mož se ni brigal za drugega nič kot za svojo rodbino in mir. V nobeni družbi ga ni bilo videti, žena je obdevala z edino češko rodbino, da ne pozabi češkega jezika. Tako so v miru bivali v Krekovi ul. 8, tretje nadstropje, kjer imajo tri sobe, od katerih sta dve oddani Slovenkam, med njima tudi naši znanki gospej Dragutinovičevi. In zdaj v soboto bodo vsi vkupaj vrženi na cesto. Naš stanovanjski urad je v izbi med tistimi nemškimi rogovičji, ki že zdavno ne spadajo v Maribor, izsledil ta dva stara mima vpokojenca in jima v najkrajšem roku izdal ukaz izselitve in sicer na ljubo nekemu trgovcu, kateremu se je zahotela pa tem stanovanju, formalno se temu izgonu morda ne da ugovarjati. A mi bi morali biti tudi — ljudje. In čut človečnosti se upira proti brahijalni sili, s katero dotični trgovec podpiran po katoliškem predsedniku stanovanjske komisije grozi ne le omenjenemu, ampak tudi našima Slovenkama, da jih v soboto vrže na cesto, ker si ne eni ne drugi v tem času niso mogli dobiti druge strehe. Bo res prišlo do tega javnega škandala?

— **Prekinjenje porote.** Dne 28., 29. in 30. t. m. bi se imele vršiti tiskovne pravde proti urednikom: Žebotu, Stupanu in Jerebiču. V sled prošnje za deligiranje teh pravd pred celjsko poroto, se porotno zasedanje za zgorej omenjene dni prekine. Ker sta se za 1. oktobra določena dva slučaja razpravljala že včeraj, 27. t. m., se tudi 1. oktobra ne vrši zasedanje, ampak šele v soboto, 2. oktobra in se z zahtevanimi slučaji požiga Mohorjeva tiskarne v Prevaljah tega dne (soboto) tudi zaključ, ker je za 4. oktobra razpisani slučaj detomorilke Eve Gorican med tem tudi že končan.

— **Govorica o grozni tragediji** se je sinoči razširila po mestu in jo beležimo samo kot govorico. V Marenberg ozir. okolico je dospel nepričakovano že za mrtvega proglašeni sin iz ruskega ujetništva. Ves obraščen in v nenavadni obleki je prišel na dom svojih starišev, ki ga niso spoznali; on se pa tudi ni hotel dati spoznati, da bo ob priliki spoznanja veselje tem večje. Prosil je, prenočišča, katerega je tudi dobil. V pogovoru je parkrat namignil, da je prinesel več denarja s seboj. To je očeta in mater zapeljalo na nesrečno misel umoriti nepoznanega jima gosta. Da si mož za izvršitev zločina napije korajže, je šel še v gostilno. Tam je zvedel, da se je med drugimi moral vrniti tudi njegov sin iz ruskega ujetništva. S temnimi slutnjami se je vrnil domov. A tu je zvedel, da je v njegovi odsotnosti žena že izvršila satanski načrt, torej da je mati umorila svojega lastnega sin. Ko se je oče prepričal in spoznal, da je umorjen res njegov sin, se iz žalosti — obesil. — Pričakujemo, da oblasti preskrbe, da se tukaj pojasni ta strašna govorica, ki jo itak pri našamo brez še strašnejših okraskov, s katerimi kroži po mestu.

— **Štrajk pekov.** Prijateljem svežih žemelj se je danes (sreda) zjutraj namesto pečiva serviral — štrajk pekov, pa ne pomočnikov, ampak gg. mojstrov samih. Eni pravijo, da ne shajajo pri dosedaj določeni ceni žemelj, drugi pa mislijo, da je s tem v zvezi zaplemba velikih zalog iz paromlina Franz. Pa bodi tako ali drugače, Maribor je brez žemelj.

— **Maribor v električni luči.** Na mnoga vprašanja, kdaj se zasvetijo naše ulice v luči elektrike iz Fale, služi v tolažbo: V soboto večer bo za podjetje mnogozasluzni strokovnjak, inženier Gostiša porekel: bodi luč! In Maribor se v prvi zasveti v električni luči.

— **Koroška mladina v Ljubljani.** Iorek je napravila koroška mladina potnikov in zbiranje priljage. Po potrebi

izlet v Ljubljano. S posebnim vlakom krog poludneva je prispelo nad 2000 otrok in njihovih spremljevalcev. Ljubljana je izletnike sprejela nad vse sijajno in pristrčno. Hiše so bile v zastavah, po ulicah je tvorila špalir domača šolska mladina in nebroj drugega občinstva. V spremstvu sta bili tudi dve godbi. Z balkona deželnega dvorca je pozdravil deco ljubljanski podžupan dr. Triller ter par zastopnikov šolske mladine. Zvečer se je vršila v gledališču za izletnike posebna predstava. Otroci so bili tudi obdarovani. Navdušenje med mladino je bilo velikansko. Izletniki so zapustili Ljubljano s posebnim vlakom ponoči.

— **Brzjavni pozdravi novo ustanovljeni krajevni skupini Maribor DZU** so dospeli od uradništva Jadranske banke, Ljubljanske kreditne banke, industrije trgovine — obfti, strokovna skupina zavarovalnega uradništva, skupina odvetniških in notarskih uradnikov.

— **Pevska šola za otroke.** Z ozirom na izpremenjeni učni čas bode vpisovanje v petek, 1. oktobra pd 17. do 18. ure. Učne ure bodo začelnike ob četrtkih od 14. do 15. ure, za nadaljevalni tečaj od 15. do 16. ure.

H. Družovič.

— **Saobračajni ministar dr. Korosec** je bil včeraj (sredo) kot ozdravljen odpuščen iz tukajšnje bolnice.

— **Poskušem ulom.** V pisarno Prve jugoslovenske prekaevalnice na Pobrežju je hotel v noči od torka na sredo vlomiti sosedov sin. Bil pa je pravočasno zasačen ter oddan varnostni oblasti.

— **V Samostanski ulici** so našli stražniki danes (v sredo) zjutraj odrezan palec. Kdo ga je izgubil še ni znano.

— **Policijski komisariat v Mariboru** sprejme pisarniško pomožno moč. Prednost ima invalid, podčastnik količjak izvežban v pisarniških poslih z lepo pisavo in dobrim osebnim nastopom. Služba je pogodbeno. Prosilci naj vložijo lastnoročno spisano in z 1 dinar kolektivno prošnjo, kateri je priložiti krstni list, domovnico, vojaško odpustnico (izpis iz temeljne matice) eventualno spričevalo o dosedajni uporabljivosti, in pravstveno spričevalo od pristojne občine, da ni predkaznovan in da je spodobno živel.

— **Izobraževalno društvo privatnih nastavlencev v Mariboru** naznanja, da se ustanovni občni zbor ne vrši v sredo, temveč zanesljivo v četrtek dne 30. t. m. ob 19. uri v dvorani gostilne Stara pivarna, Jurčičeva ulica. Vsi trgovski in privatni nastavljenci naj se zborovanja udeležijo.

— **Smrtna nesreča v Ljubljani.** V pondeljek popoldne so se vadili vojaki na športnem prostoru „Ilirije“ pri šišenskem kolodvoru v metanju kopja za tekmo. Neki vojak je vrge kopje tako nesrečno, da je preletelo ograjo ter se zapilo v zadnji del glave 12letni Klarici Kopitar, hčerki uslužbenca južne železnice v Šiški. Deklica je umrla po strašnih bolečinah v teku 10 minut. Uvedena je stroga preiskava.

— **Sokol v Nišu** priredi izza osvojenja dne 10. oktobra t. l. prvi javni nastop. Vrše se velikanske predpriprave.

— **Glavno uredništvo „Napeja“** prevzame s prvim oktobrom g. Ethin Kristan, ki se je vrnil pred kratkim iz Amerike.

— **Na zobni kliniki** praške medicinske fakultete se v najkrajšem času otvori kurz za one zdravnike, ki se hočejo posvetiti ali izpopolniti v zobni tehniki.

— **Za prodajo Službenih Novin** je odredil minister za prosveto, da se izplača uradnikom, ki nabirajo predplačila, 5 % od izkupička.

— **V Celju** prične s poukom obrtnonadaljevalna šola dne 3. oktobra. Vodja šole je nadučitelj Josko Bizjak.

— **Reka** se proglašja za okuženo, ker se je pojavilo več slučajev kuge. Na podlagi člena 10 mednarodne konvencije se v zavarovanje proti tej nalezljivi bolezni odreja, da se vrši na vseh vstopnih železniških in parobrodskih postajah ki so v zvezi z Reko, zdravniški pregled potnikov in njihove priljage. Po potrebi

se bo število obmejnih postaj omejilo in polniki, na katerih se bodo pokazali znaki kužne bolezni, se bodo izolirali v najbližjih bolnišnicah.

— Za potovanje v Bosno in Hercegovino ni več treba potne legitimacije policijske oblasti, ker se je odredba razveljavila.

— Na univerzi v Ljubljani se bo višilo v bodočem zimskem tečaju okoli 130 predavaj in nad 60 seminarov vaj. Predavalo bo 76 rednih in izrednih profesorjev, docentov in honorarnih učiteljev.

— Razpis poštne urada. Razpisan je poštni urad Ljubljana 5 na Zaloški cesti. Rok za nalečaj poteče v 14 dneh.

— Uslužbenci cestne železnice v Ljubljani so prišli v soboto stavkati. Zahtevajo 100 odstotno povišanje draginskih dokladev.

— Iz Sibirije se je vrnil ljubljanski trgovec Avg. Skaberne. V ujetništvu se je nahajal 6 let.

— Nove znamke kvarnerske regence. D' Annunzio je izdal novo serijo reških poštinih znamk. Znamke nosijo glavo regenta d'Annunzia, na levi in desni je pa natisnjena latinska deviza „Hic manibimus aptime“.

— Zastopniki premogarjev in premogovnih lastnikov na Angleskem so se sestrili v nedeljo. Seja se je vršila mirno in stvarno. Upati je, da se kmalu doseže sporazum. Vlada se ne vmešava.

— Admiral naše mornarice gosp. Prica, je imenovan za častnega adjutanta Nj. Vis. kralja Petra.

— Brzovlak Milan—Rim je skočil pri Pristoji iz tira. Ranjenih je bilo 11 oseb.

Kultura in umetnost.

— Glasbena Matica v Mariboru. Pevske vaje ženskega zbora se vrše redno vsak ponedeljek in četrtek ob 20. uri zvečer v društvenih prostorih pri Götzu. Istčasno se sprejemajo nove pevke. Odbor.

— Orkester Glasbene Matice v Mariboru prične dne 1. oktobra zopet z rednimi vajami. Pod vodstvom svojega izbornega dirigenta gospoda ravnatelja Topiča je pokazal orkester že v preteklem letu svoj resni in visoko umetniški nivo. S tem pozivom se obrača „Matica“ na vse ljubitelje glasbe in na javnost sploh s prošnjo za vsestransko pomoč in sodelovanje. Obstoj in vzdrževanje orkestra sta zvezana s tako velikimi žrtvami, da je mogoč edino v slučaju sodelovanja in podpore vse javnosti. — Potreba čisto slovenskega orkestra v Mariboru je jasna, kar je predvsem potrdila do zadnjega kotička napolnjena dvorana pri lanskem koncertu. Orkester si je med počitnicami nabavil razne slovanske orkestralne skladbe, ki se bodo igrale pri letošnjih koncertih, katerih število je popolnoma odvisno od zanimanja in podpore od strani občinstva. Vabimo pa vse one, ki obvladajo kako orkestralno godalo, da pristopijo takoj kot sodelujoči člani k orkestru. Ker se je dosedaj med Slovenci zane-marjalo pihala, so naprošeni posebno svirači teh, da se temu pozivu gotovo odzovejo. Priglasje sprejema gospod ravnatelj Topič vsaki dan med 10. in 11. uro v pisarni „Glasbene Matice“ na Aleksandrovi cesti 5, III. nadst. (Götzova hiša); oni, ki so v tem času zadržani, naj se blagovolijo prigrasiti potom dopisnice. Vse druge podrobnosti bodo pravočasno razglašene v časopisju.

Orkestralni odsek.

Sport.

— Kolesarji! V četrtek 30. septembra ob 20. uri odborova seja! Tajnik.

— Sport v nedeljo. Minulo nedeljo je tekmoval ob 10. uri naraščaj S. S. K. Maribora proti Hertha-Jugend. Simpatične, male postavne in njih spretnost so vse gledalce veselo presenetile. Igra je vodil še precej zadovoljno g. Planinšek, Ostala pa je neodločena 2:2. Na Rapidovem igrišču je ob istem času tekmoval dunajski Horekan z mariborskim Rapidom. Igra ni nudila posebnega sport. užitka. Sodil je gospod Friedau; rezultat

4:1 za Dunajčane. Popoldne ob 14. uri je nastopila prvič rezerva Maribora v javni tekmi, in sicer z rezervo Herthe. Na obeh straneh so bili vmešani za rezerve preslabi igralci, vsled česar niso bili sigurni ne napadi, ne obrana. Mariborska rezerva je bila v premoči. Igra je ostala neodločena 1:1 (1:0). Sodnik je bil gospod Stauber. Ob 16. uri nastopi Rote Elf I. in kmalu na to Maribor I. Igralo se je takoj s početka zelo temperamentno. Napadi so se naglo menjavali. Rote Elf večkrat ni izrabil ugodnega momenta, istotako ne Maribor. Pri Mariboru so bili izborni halfi, pri rdečih pa napadalci. Počas je končal 0:0. Druga polovica je nudila začetkoma isto sliko kot prva: brezplodno obojestransko napadanje. Polagoma pa je dobavljal Rote Elf sigurnejšo oporo od zadaj. Pri ostrem napadu rdečih je zakrivil Maribor v kazenskem prostoru faul, iz katerega je sledil po ednajstmetrovki prvi goal za Rote Elf. Maribor depimiran — je popustil in sledila sta drugi in tretji goal za rdeče. Maribor je spremenil od levega krila krasno streljen kot v prvi in zadnji goal za sebe. Rdeči so potem še enkrat uspešno napadli. Rezultat 1:4 za Rote Elf. Igra je bila odprta brez vsake premoči. Sodil je gospod Friedau. Občinstva je bilo primeroma dosti. S to tekmo je Maribor zgubil dve važni točki v jesenskem prvenstvu. — Ponedeljek: Popoldan se je odigrala tekma Horekan proti Rote Elf. Rote Elf je bil v premoči, le končnemu ostremu igranju je podlegel 2:1 (0:1). Sodnik gospod Friedau.

Sloven. narodno gledališče.

Repertoar bodočih dni:

V sredo 29.: „Kralj na Betajnovi“. Izv. ab.
V četrtek 30.: „Brat Martin“. Ab. A—2.
V petek 1.: Zaprti.
V soboto 2.: „Hlapei“. B—2.
V nedeljo 3.: Popoldne ob 15. uri „Percent možje“, zvečer ob pol 20. uri „Gde Josette moja žena“, izvenabon. — V nedeljo je prva popoldanska predstava ob zelo znižanih cenah. Zvečer se pa ponovi v lanskem sezoni krasno uspela „Gde Josette moja žena“.
Gg. abonenti, ki niso še dvignili svojih izkaznic za abonement, naj to storo čimprej. Izkaznice so jim na razpologo pri dnevnih blagajni kakor tudi pri večerni.

Sodišče.

Porota.

Maribor, 28. septembra.

Gospodična je hotela biti elegantna.

Vidimo na ulicah in javnih lokalih ženski svet v eleganci in lišpu, o katerega izvora pridemo po večini v zadregu. Mi vsi, tudi oni, ki res kaj imajo, vemo, kako težko je v današnjih časih si nabavljati najpotrebnejšo obleko; zato rajše hodimo v ogubljeni, ponosni predvojni robi, vsakdo hvaležen, če jo le še ima. Vemo, da dekleta v službah izdajajo svojo skromno plačo ali v lačni želodec ali — okrog njega, to se pravi ali porabijo za pičlo prehrano ali za prenovitev starih oblek. In kaj s tistimi, ki nimajo službe, ki so doma v breme starišev? Od kod vkljub njeznosti draginji, ta eleganca, ta lišp, to razkošno življenje? So štiri viri: zadolžitev starišev, tajni romani, verižništvo, in tihotapstvo in — dolgi prsti. Prva dva vira sta samo v gotovih krogih notorična, druga dva razgaljata svojo nedolžnost pred — sodiščem. Vzgleđi vlečejo, posebno kar se tiče eleganc v obleki in to zlasti pri nežnem spolu. In tako pride, da sicer najbolj pošteno dekle iz sicer dobre, poštene hiše nezavedajoč se strašnih posledic za celo življenje v pohlepu po eleganci zaide na — nepošteno pot.

Zdi se mi ta „pridiga“ za današnji slučaj potrebna. Hočem biti obziren do žrtve korupcije današnje dobe. Gospodična L. B. je skoro ravno na dan, ko je sedela na isti klopi, kjer je prednjo sedel že izprijen tat — vlomilec, praznovala svoj 17. rojstni dan. Oče je hišni posestnik in železničar, oba napravita najboljši utis na občinstvo.

Kako je to mlado dekle zašlo na napačno pot? Odgovor kratak: hotela

je biti elegantna. In to ni mogla biti pravilnim potom. Pomagala si je s priliko. V hiši svoje prijateljice S. je videla denarja dovolj. Denar je vrag, izkušnjavec tudi za mlade ljudi. Prvi pot je zginilo 4000 avstr. kron; drugi jih je bilo že 6000 K. A s temi je imela smolo — če ji smemo verjeti, so ji bili vkrađeni na trgu, ko je hotela si kupiti sadja. A vrag jo je zapeljal še v eno priliko, da si nadomesti to zgubo. Nekoč ko je bila zopet v hiši svoje prijateljice, kjer niso prejšnjih tatvin najmanje slutili pri nji, je našla suktnjo trgovčevu, v nji knjižico Mesne hranilnice z vlogo 5303K. Da je vželo to nevarno zalogo in da je šla k blagajni hranilnice dvigniti denar je en dokaz več, da se ni zavedala posledic dejanja. Njen ideal je bil samo: hočem biti elegantna kakor so druge, ki tudi niso iz svojega zaslužka. Tam jo je doletela prva kazen in spoznanje, da je zašla na napačno pot. Priznavši kako je prišla do knjižice, je priznala tudi kam je izginilo onih 10.000 K.

In danes je dekle stalo pred ljudskimi sodniki in radovednim občinstvom. Se ko so pred njo sodili nevarnega tata, in je skozi okno zrla na dvorišče, kjer so se sprehajali jetniki. Kaj si je mislila?

Za danes ji je bila sliha usoda še prihranjena. Razprava se je preložila, da še preje psihijatri izrečejo svojo sodbo o nji.

Najnovejša poročila.

Bruseljska konferenca.

DKU Pariz, 26. septembra (Havas) Francoski delegat Avenell je obrazložil na večerajšnji bruseljski konferenci finančni položaj Francije, ter je povdarjal, da se je posrečilo, ustvariti normalni budget, v katerem so normalni izdatki kriti z davki. Iz ča ki se po agoma krijejo z prihranki. Istina pa je, da gleda Francija na to, da obnovi od vojne uničeni kapital. Francija je pričela s to akcijo, ne da bi čakala na uresničenje na mirovni konferenci ji danih pravic. Iz tega ima sedaj ves svet korist. Radi mednarodnega kredita se je izrazil Avenell, da bi bil ta mogoč le tedaj, ako bi imele vse države resno voljo, da kolikor mogoče malo razmetujejo denar ter ozdravijo metodo cirkulacije bankovcev.

DKU Berlin, 28. septembra. Novine poročajo iz Bruslja: Na finančni konferenci se je govorilo o državnih finančah in o referatu podpredsednika konference, kateri je predložil nove predloge za zmanjšanje velikih izdatkov: 1. Vojaški izdatki naj se znižajo. 2. Vse nadprodukcije naj se izvozi. 3. Tarifi železnic in pošte naj se tako zvišajo, da krijejo le izdatke. Govornik opozarja, da je izvršitev teh točk združena z velikimi težkočami. Vojaške izdatke naj bi se zmanjšalo le sporazumno z vsemi državami. Prosta trgovina naj se kolikor mogoče takoj vpelje. Belgijski minister je opomnil, naj se gospodarstvo in trgovino ne obdavi preveč, da se je ne zamori. Zastopnik Italije je omenil, da je financa vsled malenkostnega dohodarstvenega davka v zelo težkem položaju ter naj se obdači tudi premoženja, kakor so se obdačila sedaj v Italiji.

Poljsko-litvinska pogajanja.

DKU. Varšava, 28. sept. (Poljska tele-agentura.) Zunanji minister je dobil od litvinske vlade iz Kovna depešo, v kateri se stavi poljski vladi predlog, naj se poljske čete umaknejo na črto od 8. decembra 1919. Minister Sapieha je predlagal litvinski vladi, naj se prieno pogajanja v Suvalki. Tam naj se določi demarkacijska črta in garancije radi neutralitete s strani Litvincov. Poljska delegacija se poda 28. t. m. v Suvalki.

DKU London, 28. septembra. Po zahtevi litvinske vlade bo odposlala zveza narodov deputacijo, sestoječo iz angleško francoskih in italijanskih zastopnikov, da reši poljsko-litvinsko vprašanje. Poljski se je poslalo depešo, v kateri se izraza začudenje radi ultimata, izročene Litvinski ter zahteva, naj se pridruži mnenju zveze narodov.

Položaj na Irskem.

DKU London, 28. septembra. Včeraj je prišlo do novih bojov med zastopniki obeh veroizpovedi, pri čemer je bil 1 policist mrtev ter več civilnih oseb ranjenih. Ponoci je napadlo približno 100 močno oboroženih oseb policijsko glavno barako ter otvorilo nanjo živahen ogenj. V soboto je bilo v Beakonsfildu napadenih pet policistov, od katerih je bil eden ustreljen, drugi pa težko ranjeni. Ob priliki racije je bila aretirana grofica Markiewicz, članica sinfajnovskega parlamenta. Policija v Belfastu je izjavila na kratko, da bo za vsakega umorjenega irskega policista usmrčen visok član sinfajnovcev.

Rusko vojno poročilo.

DKU Moskva, 28. sept. Poročilo z dne 27. 30 vrst južno-zahodno Slonina in vzhodno Kobrina krajevni boji. Na Pripjetu poizvedovanja. 20 vrst severno Rovna smo zasedli nekaj vasi. Izpraznili smo mesto Proskurov. Pri Stari Konstantinovi boji s sovražno konjenico.

Poljsko vojno poročilo

DKU Varšava, 27. sept. Poročilo z dne 27. Južno Pripjeta je položaj neizpremenjen. Severno za nas ugodni boji. Sovražnik se umika na celi fronti. Dalje južno so naše čete dospale do Njemena. Konjeniski oddelki so dosegli odsek severno Lige.

Novi nemiri v Italiji.

DKU Milan, 28. septembra. (Sv. carski dop. urad.) Tolpa članov poljedelskega saveza v Santa Marija in okolici se je oborožila s puškami ter zasedla v množini 2000 mož kraljevo domeno Kardizella. Na gradu so izobesili rdečo zastavo. Ta največja domena je last kraljeve hiše.

Nemčija ne dopusti prepeljave sanitetnih vlakov.

DKU Berlin, 29. septembra. K poročilu Havas-Reuter, da ne dovoli Nemčija prepeljave sanitetnih vlakov iz Belgije na Poljsko, poroča Wolfv urad, iz dobro informirane strani, da se Nemčija še ni odločila radi prepeljave vlakov, ker hoče preje izvedeti, ako vsebujejo ti sanitetni vlaki res le sanitetni material.

Eksplodizija v Kielu.

DKU Kiel, 28. septembra. Danes dopoldne je v kielskem pristanu potonil vsled eksplozije parnik „Friedrichs-ort“. Parnik je bil obložen s staro municijo, katero bi se moralo potopiti v morje. Štiri osebe posadke so bile mrtve, ostala posadka je skočila v morje. Del ranjenecv je rešil neki torpedni čoln.

Borza.

LDU Curih, 28. sept. (Borza.) Devize: Berlin 9.95, Holandska 192.75, Newyork 622, London 21.78, Pariz 41.90, Milan 26, Bruselj 43.90, Praga 7.90, Beograd 21, Zagreb 5.25, Budimpešta 2, Dunaj 2.75, avstrijske žigosane krone, 2.20.

Gospodarstvo in trgovina.

Nove in povišane trošarine.

S finančnim zakonom za budžetsko leto 1920/21 so se nekatere splošne trošarine povišale, a druge na novo uvedle.

A. Povišale so se trošarine za:

1. Sladkor: a) od sladkorne pese ali sladkornega trsa, sirovi ali rafinirani 100 Dz za 100 kg. b) drugih vrst (škrobni, sadni, grozdni, sladni, krompirjevi) 20 Dz za 100 kg.

2. Pivo: 2 Dz od hektolitrske stopnje ekstrakta.

3. Kresiva: Do 25 gr teže 1 Dz, preko 25 gr teže 2 Dz, mizna in stenska 6 Dz za komad. Prosta so ognjila in kremen.

4. Alkohol (špirit): 10 Dz za hektolitrsko stopnjo.

5. Sadno žganje: 5 Dz za hektolitrsko stopnjo alkohola, izvzemši ono, ki se je po tozadevnih predpisih in na osnovi posebnega dovolila proizvelo trošarine prosto za domačo rabo.

6. Kvas: 1 Dz za 1 kg.

B. Na novo so se uvedle trošarine na:

1. Kavo: 100 Dz za 100 kg.

2. Kavna nadomestke: 30 Dz za 100 kg.

3. Riž: 20 Dz za 100 kg.

4. Jedilno olje: 20 Dz za 100 litrov.

5. Fina vina: To so vina iznad 16% do vštete 22,5% alkoholnosti ali iznad 5% sladkornega izvlečka, 300 Dz za 100 litrov. Za fina vina veljajo brez ozira na njihovo alkoholnost ali sladkornost tudi: šampanjec, malaga, pelinkovec, šeri, kipurčan, heres, malvazija, moškatno, kapsko, portsko, madeira, maršala in slična. Za šampanjec velja vsaka tekočina, bodi od grozdja ali sadja, ki ima nad 1 stopnjo alkohola in ki se pri odprtju peni. Vina z nad 22,5% alkoholnostjo se obdačujejo kakor alkohol (špirit). Sem spadajo navadna medicinska vina kakor: pepsinova, kinova, železno kinova, kinovo pepsinova, kinovo kakavna itd.

6. Likor, konjak, esencije za pijače: 400 Dz za 100 litrov. Ta trošarina pripada poleg trošarine na vsebovani čisti alkohol. Esencije za napravljanje nealkoholnih pijač (limonade itd.) ne plačajo trošarine.

7. Rum: 300 Dz za 100 litrov. Opomnja pod prejšnjo točko velja, kar se tiče vsebovanega alkohola, tudi za rum.

8. Sveče: Izvzemši lojeve in voščene, 20 Dz za 100 kg.

9. Električno razsvetljava: a) od žarnice do všteti 32 normalnih sveč 5 Dz komad; b) od jačje žarnice 0,30 Dz za vsako normalno svečo; c) od obločnice 20 Dz na mesec. Občine plačajo le polovico trošarine, kolikor gre za razsvetljava mesta s tokom lastne proizvodnje in svetil lastne neposredne nabave iz inozemstva.

10. Svetilni plin: 0,20 Dz za m³. Občine plačajo le polovico trošarine, kolikor gre za razsvetljava mesta s plinom lastne proizvodnje.

11. Kalcijev karbid: 30 Dz za 100 kg.

12. Kisovo (ocetno) kislino:

* Dz pomeni dinarji v zlatu.

2 Dz za 100 kg in vsako stopnjo. Pri kisovi (ocetni) kislino domače proizvodnje se trošarine ne plača od končnega izdelka nego od sirovine, to je od kalcijevega acetata 100 Dz za 100 kg.

13. Mineralne vode: a) naravne mineralne vode 0,20 Dz za liter; b) slične umetne vode, kakor n. pr. sodavica, pokalica, sinalko 0,10 Dz za liter.

Dinar v zlatu šteje tačas za 8 K.

Kdor ima trošarinske predmete v zalogi dne 20. septembra 1920. l. mora v teku osmih dni, to je najkasneje do vstetega 27. septembra 1920. l. prijaviti svoje zaloga pristojnemu oddelku finančne straže, in plačati razliko, oz. novo predpisano trošarino najkasneje v nadaljnjem roku petih dni. Prijava se napravi pisмено ali ustno in obseja: 1. ime, priimek, bivališče in posel lastnika; 2. vrste in količino troš. predmeta po stanju z dne 20. septembra 1920. l.; 3. navedbo mesta, kjer so ti predmeti shranjeni; 4. popis lastnika oz. njegovega zastopnika in datum. Prijavo je napraviti po predpisu v treh izvodih. Ker se bo pa plačevala trošarina v Sloveniji po poštno-čekovnih položnicah, zadostujeta dva izoda.

Po uradni ugotovitvi zaloge trošarinskih predmetov izračuni kontrolni organ odpadajočo trošarino v kronah izpolni poštno-čekovno položnico, glasečo se na poštno-čekovni račun delegacije ministrstva za finance v Ljubljani št. 10.011 in jo izroči z enim izvidom potrjene prijave. Odpadajoča svota se plača pri najbližjem poštnem uradu.

Prijave in naknadnega plačila trošarine je oproščen, kdor nima v zalogi več kakor: 10 kg sladkorja, 5 kg kave, 10 kg kavni nadomestkov, 10 kg riža, 10 litrov olja, 25 litrov piva, 5 litrov finih vin, po 5 litrov likerja, konjaka in ruma, 1 liter esencije za pijače, 10 kg sveč, 10 kg karbida, po 5 litrov špirta in žganja, 1 liter kisove (ocetne) kisline po 20 litrov mineralnih in drugih njim sličnih vod ter eden kilogram kvasa. Kdor ima večjo zalogo katerega teh predmetov, mora prijaviti vso zalogo tega predmeta in za vso zalogo plačati trošarino. V meddobi na potu se nahajajoče pošiljke se morajo prijaviti najkasneje v 48 urah po prejemu blaga. Opuščena ali netočna prijava tvori trošarinski (dohodarski) prestopok: poleg prikrajšane trošarine bi prestopnik moral plačati globo globo v višini štiri-do osemkratne zatajene trošarine. Netočna je prijava, ako znaša diferenca med prijavljeno in faktično zalogo več kakor 5%. Predmet izvršenega trošarinskaga prestopka zapade brez odškodnine v korist države.

Glede naknadne trošarine veljajo še te-le določbe: 1. Žarnice in kresiva, ki so pred 20. septembrom 1920 instalirane in v rabi, ne plačajo naknadne trošarine. 2. Pivo zunaj pivovaren plača za vsaki hektoliter brez ozira na ekstraktno vsebino 16 Dz. 3. Pivovarne in tvornice kisove (ocetne) kisline morajo organu finančne straže popisati svoje zaloge po navodilih tega organa.

Novi predpisi o splošni trošarini bodo izšli te dni v Uradnem listu.

Kupčila s sadjem se je šele zadnji teden razvila v mariborski okolici. Do zadnjega časa ni bilo kupcev in tako se je ena za najboljšo namizno sadje gibalo okrog 1 K za kg, pa še za to ceno ni bilo odjemalcev. Pretekli teden pa se je naenkrat pojavila cela kopa kupcev iz Osijeka in Banata, Dunaja, Nemčije in celo iz Holandske. Konkurenca je cene nagnala na 2 K, 2,40 K in 3 K za kg. Kupčila je skrajno živahna. Na Pesnici, kamor privlačajo kmetje sadje v kripah celo iz daljnih krajev Slo. gorja, naložijo vsak dan po 3—4 vagona sadja. Nalaganje za izvoz nadzoruje finančni stražnik, ki izstavi po naložitvi kupcev potrdilo, s katerim potem kupec plača pri mariborski carinarni carino v malenkostnem znesku 8 vinarjev od kg. Kljub visokim prevoznim stroškom se izvažanje izplača celo na Holandsko, kjer stane kg našega sadja, katero tam slovi kot eno najboljših, 1 hol. goldinar t. j. 36—38 naših kron. Iz narodnega vidika pa moramo obžalovati, da se nobena domača tvrdka ni oprijela te zelo obsežne in dobičkanosne kupčije, in to ravno letos, ko je sadje tako obilno obrodilo. Sadja je namreč toliko v teh krajih, da ga bodo baje do Božiča izvažali.

Letošnja produkcija bombaža je Zjedinenih državah 12 in pol mili-

ionov bal po 500 funtov. Leta 1919 je bilo le 11 milijonov bal.

Čehoslovaški konzulat v Zagrebu, trgovski oddelek, se je preselil v svoje nove uradne prostore v Juristični ulici št. 21. Sfranke se spreimejo samo od 10.—12. ure dopoldne.

O zgradbi nove predilske železnice se je vršila v rimskem ministrstvu za javna dela konferenca. Nova železniška proga ne bo smela oškodovati sedanjih železniških zvez, kakor tudi ne novo projektirane proge Trst—Trbiž—Cedad.

Terjate pri avstrijski in ogrski poštini hranilnici. V finančnem odseku se je razpravljalo o dejstvu, da imajo oni Jugoslovenci, ki so prej pripadali Austro-Ogrski, še sedaj mnogo terjatev pri avstrijski in ogrski poštini hranilnici. Terjatev naših državljanov pri dunajski poštini hranilnici znašajo v čekovnem računu do 15 milijonov kron, na vložkih pa 12 milijonov kron. Skupno torej 27 milijonov kron. V Budimpešti znašajo njih terjatve 28.000 kron. Naloga diplomatske intervencije bo, da se te zahteve in terjatve likvidirajo.

Glavni urednik: Radivoj Rehar.

Odgovorni urednik: Fran Voglar.

Mala oznanila.

Proda se mala kirurška priprava, angleška injekcijska brizgalka, temnomoder in rujav damski kostum, skoro nov suknjen plašč, roza svileno bluzo, elegantna rdeča večerna obleka, črna damsko krilo in 15 m šifona. Vprašati: Martinz, Gosposka ul. 2-II. 554

Nova hiša z gospodarskim poslopjem, vrtom, 3 svinjari, kozo, senom, z pridelki na njivi in vrtu, se radi selitve po ceni proda. Stanovanje se lahko v nekaj dnevih izprazni. Cesta na Brezje št. 36. 553 2-1

Sedlarski in jermenarski delovodja, izvežbana zanesljiva oseba, se sprejme v stalno službo. Plača po dogovoru. Pismene oziroma ustmene ponudbe na Ivan Kravos, trgovina in sedlarska delavnica v Mariboru. Istotam se sprejme tudi učenec. 537 3-3

Kompletna spalna soba s politiranim pohištvom ter druge razne predmete se po jako nizki ceni proda. Krčevina, Badlova ulica št. 12. 552 3-2

Prva slovenska brivnica se slavnemu občinstvu priporoča. Za točno in čisto postrežbo se jamči. Fran Novak, brivski mojster, Aleksandrova cesta št. 22 (prej G. Gredlič). 243

Išče se stanovanje z 2-3 sobami, kuhinjo in mogoče z vrtom v mestu ali okolici lahko pol ure oddaljeno. Ponudbe na upravnistvo pod »Stanovanje«.

Mesecno mesečno sobo išče stalno nameščen gospod za takoj ali pa vsaj s 15. septembrom, če mogoče bolj v sredini mesta. Ponudbe pod »Soba« na upravo tega lista.

Učiteljica

vejša njemačkom i francuskom jeziku te podučavanju u glasoviru traži se za 12 i 13 godišnje djevojčice za provinčiju (Gorski Kotar). Hrvatski jezik uvjet. Ponudbe na Zastopstvo jugoslav. novina Sušnik in drug, Maribor, Slovenska ulica 15. 555 3-1

Stenografinja

za nemščino in slovenščino se pod ugodnimi pogoji takoj sprejme. Obširne ponudbe z prepisi spričeval in z navedbo zahtevkov plače je vposlati na Prvo jugoslovansko tovarno za usnje in čevlje d. d. na Bregu pri Ptujju. 535 3-3

Proda se

večja množina novih moških in damskih klobukov. Kje pove

Zastopstvo jugosl. novina

547 Maribor, Slovenska ul. 15. 2-2

Nove

vinske sode

zelo močne, od 60 do 650 lit. se po jako nizki ceni proda. Vprašati je pri 538 2-2

Merilozkušnem uradu

Francišanska ulica 11. Hlapec se išče pri tvrdki Pinter & Lenard, Maribor. 545

Tovarna usnja in jermenov

Phil. Knoch, Celover

priporoča najfineše gonilne jermene iz usnja za vsa podjetja po najugodnejših cenah. — Izdelovanje gonilnih podlog v vsaki obliki in velikosti, usnjate plošče, kolobarji okrogle in kordelne vrvice itd. kakor tudi dokazano najboljših usnatih vrvi. 487 8-6

Najsposobnejša tovarna usnja.

Benzin,
petrolej,
gonilno olje,

strojno olje,
cilindrovno olje,
tovot mast,

kolomaz,
vazelin,
olje in mast za usnarje

dobavlja promptno

„Mineralna rafinerija“ Dravograd

Dopise na centralo v Mariboru.

Telefon šte. 30.

Brzjav: Rafinerija.

Restavracija na južnem kolodvoru v Mariboru

se priporoča potujočemu občinstvu.

Priznana izborna kuhinja. Pristna vina in sveže pivo.

Fr. Stickler.